SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2755

av Rebecka Le Moine m.fl. (MP)

Sveriges sista naturskogar ska skyddas, inte avverkas

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avverkning av skog ska kunna garanteras uppnå miljölagar genom att en ny bestämmelse som syftar till att förbjuda skogsbruk i urskogar och naturskogar införs i 7 kap. miljöbalken (1998:808) och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att omgående skydda de sista resterna naturskog i hela landet, däribland de sammanhängande fjällskogarna, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det intensiva och storskaliga kalhyggesbruket är förödande för biologisk mångfald, vattenkvalitet och klimatet. Ett ensartat och likriktat skogsbruk som bygger på ett fåtal trädslag, med utbredda kalavverkningar och ohållbara markberedningar, är idag den dominerande skogsbruksmodellen. Denna typ av skogsbruk är den dominerande orsaken till att miljömålet ”Levande skogar” inte uppnås. I Sverige finns enligt Miljömålsberedningens analys, baserad på underlag från Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen, cirka 960 000 hektar kända naturskogar på produktiv skogsmark som saknar skydd. Enligt analyser genomförda av miljömålsberedningens sekretariat finns

ytterligare cirka 570 000 hektar naturskogar på produktiv mark som idag är okända för myndigheterna. Sammantaget beräknas alltså drygt 1,5 miljoner hektar oskyddad naturskog på produktiv skogsmark finnas kvar i Sverige.

Sveriges naturskogar avverkas i en rasande takt. Det konstaterar Skogsstyrelsen i sin senaste rapport, och vi når inte våra miljömål kopplade till skogen. Samtidigt vet vi att den naturvärdefulla skogen är avgörande både för klimatet och för den biologiska mångfalden.

Idag råder ett systemfel vad gäller processen för avverkning av skog. I stället för att den ansvariga myndigheten, Skogsstyrelsen, ger ett aktivt godkännande efter att ha granskat om den planerade skogsavverkningen möter de ställda lagkrav som finns, så ges ett passivt godkännande automatiskt efter 6 veckor. Tidöregeringen har dessutom halverat denna tid, till enbart 3 veckor.

Den korta tidsfristen gör att Skogsstyrelsen inte hinner se till och garantera att skog avverkas inom miljöbalkens krav. Skogsstyrelsen hinner bara granska runt 1 % i fält. Det betyder att med dagens 6 veckor så avverkas 99 % av skogen, utan att någon faktisk kontroll har skett i fält. När denna tidsfrist ska halveras riskerar också ännu färre skogar att avverkas bortom myndigheternas kontroll och utan att uppnå lagkravet. Enligt Skogsstyrelsen avverkas 26 000 hektar naturvärdefull skog varje år, vilket motsvarar cirka 100 fotbollsplaner varje dag.

Samtidigt som 99 % av Sveriges skogsavverkningar sker utan att ansvarig myndighet har kunnat garantera att avverkningen följer miljökrav, bojkottas svenskt skogsbruk av stora internationella köpare. Utifrån intresset att fortsätta kunna bedriva skogsbruk behöver Sverige kunna visa på högre grad av transparens samtidigt som kalhyggesmodellen överges.

Därför behövs en annan ordning där Skogsstyrelsen får i uppdrag att garantera att avverkningar som utförs i Sverige faktiskt följer miljölagstiftningen. Det gynnar alla markägare som är seriösa med sitt skogsbruk, samtidigt som det kan börja bygga upp Sveriges internationella rykte på marknaden. Samtidigt behövs en stor investering för att de skogar som inte lämpar sig alls för avverkning får ett långsiktigt formellt skydd, och då behöver staten kunna ge en rimlig ersättning inom rimlig till berörd markägare.

Skogen är värdefull för Sverige. Skogen rymmer en rik biologisk mångfald och minnesvärda upplevelser. Oavsett om man är aktiv inom skogsnäringen, tar del av den i friluftslivet eller uppskattar den för dess enorma naturvärden är detta tydligt. Att värna den fantastiska naturen och dess värden sitter djupt i den svenska folksjälen.

Rebecka Le Moine (MP)

Nila Vikhe Patil (MP) *Ajda Asgari (MP)*

Janine Alm Ericson (MP) *Emma Nohrén (MP)*

Jacob Risberg (MP)